

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Jeg er i gang med min morgnutine, hvor jeg træner og jeg strækker ud og er i hørn podcast. Så barberer jeg mig, og så kommer der så en fra hostelet, en af de her hostelværdere, hen til mig, og siger, der er nogen, der gerne vil snakke med dig. Og jeg er lidt forvirret, fordi jeg kender ikke ret mange i Iran, så hvem skulle det lige være? Så følger jeg sig efter hende, og så i dør, kamme der, der står der så 6-7 mænd i jakkesæt, og siger, we are intelligent service, kom med os. Der kan jeg huske, at i et sekund så kan jeg ikke trække hvad. I 7 måneder sidder han fanget i et af Iran's mest berygtede fængsler. Ette berygtede avinfængsel, der er blandt andet huse- og politiske fanger og journalister. Anklad for at skade nationens sikkerhed. Mænds protesterne over den 22-årig masser af Minis stød, sidste år med lynets hast, spreder sig til byer over hele Iran. Rejser en dansk eventyrelisten YouTuber ind i landet. Hele mine rejse handlede bare om, at jeg skulle øst på. Han vil vise verden landets skyndighed og jertevarne gestfrihed. Men ender med at opleve en mørkdele i Iran, som de færeste danskere har set. Genstart handler i dag om Thomas' 7 måneder i det iranske fængsel, som nogen kalder helvede på jord. Mit navn er Anna Ingrish. Thomas, vil du ikke starte med at præsentere dig selv? Jo, jeg er en rejseløsten 4 på 28. Thomas Kems er YouTuber. Han rejser verden rundt og laver videoer om de lande han besøger og de mennesker han møder. De videoer, jeg laver handler om at vise et land i et andet perspektiv. Så hvad kunne det for eksempel være? Jamen, jeg viser, at man faktisk ikke behøver ret meget for at klare sig i verden. Og så tjener jeg så penge på min vej ved at gøre forskellige ting som at være skuldt hos en sandwicheajer eller hvad ingen slager i ukraine. Sidstår er Thomas nået til ukraine, da krigen bryder ud. Han flygter ud af landet til Polen, hvor han fortsætter sine rejse og tommler sig vej ned gennem Europa. Hele mine rejse handler bare om, at jeg skal øst på. Og Iren lå på min vej, og jeg havde hørt, at det var et meget gesfritt land med et meget smukt land. Han ender i Armenien, hvor han ansøger om visum til Iren. Mens han venter på sit visum dør den 22-årige iranske kvinde, Massa Amini, i Moralpolitieds svaretægt. Og nærmest over natten bryder der store demonstrationer ud i hele landet. I Iran har der igen i dag været protester, efter at den 22-årige kvinde, Massa Amini, blev arresteret for ikke at have tildækket det. Og senere døde i kultiets varetægt. For det er der til at genoverveje din planer. Ja, det er jeg hører om Massa Amini og demonstrationerne. Ja, men så bliver jeg kontaktet af både min familie og min nærmeste venner. De siger til mig, at det er nok ikke en god dag at rejse ind i Iran nu.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Og der svaret jeg sådan set bare, at ja, men jeg har mine forholdsregler. Jeg visste godt, at når jeg rejser rundt i Iran, ja, men du må ikke filme eller tage billeder af regeringsbygninger, af militære anlæg.

Og så tilfod jeg så, at jeg heller ikke skulle nærme mig demonstrationer. Så man kan sige, at det er rejse ind i Iran. Det var en kalkuleret risiko. Man kan altid være bagklåd at sige, hvorfor jeg vil være den resten i Iran, mens jeg har demonstrationer.

Men verden er generelt et sikkert sted.

Og hvis bare jeg holdt mig væk fra demonstrationer, ja, men så skulle det nok gå. Selvom Thomas tager sin forholdsregler, så mærker han allerede på grænsen, at myndighederne er på vagt.

I det, jeg kommer til grænsen mellem Armenien og Iran, så bliver jeg taget til side, fordi at grænsevakten ser, at jeg har en dron.

På grund af de her demonstrationer her, som du ikke har en dron med dig, så en ting det er, at du må ikke flyve med en dron i Iran.

En anden ting det var så, at du må slet ikke gå rundt med en dron i Iran. Så grænsepolitietid konfiskerer min dron og tager mig så til side og stiller mig en masse spørgsmål. Der kan allerede mærke, at jeg fra dag et af Iran, ligesom bliver flakket, altså ligesom bliver... Overvåd?

Ja, bliver overvåd.

Hvordan får du den fornemmelse, at de ligesom med det samme og gennem resten af din tur holder øje med dig?

Man bliver jo lidt paranoid. Senere hen der er der også noget militærpoliti, der stopper bussen, som jeg kører i, og tager min taske ud og spørger, hvem har den her taske her.

Så jeg får ligesom en fornemmelse af, at der er nogen, der overvåger mig fra dag et af.

Du kommer ind i landet, du får taget din drone, men resten af dit videoudstyr og optagudstyr får du faktisk med, og så begynder dine rejse ellers gennem Iran.

Hvis man nu ikke har været i Iran før, kan du så ikke prøve at beskrive, hvordan de steder du besøger, ser ud altså hvad det er for et land, du kommer til?

Altså Iran, det er et enormt smukt land, specielt for en dansker, som kommer fra et grønt land. Det at se ørken, se de her sandbygninger, vi har nærmest kaldt dem, det er meget unikt. Deres arkitektur er fantastisk, deres moskener er fantastisk.

Når man går rundt, så er der højtallet overalt, så lige så snart, at der er kaldt tilbøn, så kan du høre det uanset hvor du er.

Om du er på et hostel eller om du går rundt med den i byen, så kan du høre det overalt.

Ser du demonstrationerne på din rejse gennem landet?

Nej, jeg har aldrig set en demonstration i Iran.

Jeg har kun hørt nogle råbe i det fjerne, og så har jeg filmet ud af et vindu fra en lejlighed, og der hører jeg nogle Iraner fra den modsatte side fra et andet lejlighedskompleks, råb ud af deres lejligheder.

Dengang, der vist jeg ikke, hvad det betød, i dag ved jeg, at de råbte død over diktatoren, og den video kommer så til at få en kæmpe betydning for mig, at de er videre forløb, mens jeg er fængstet, og under min rettage.

I slutningen af oktober er Thomas i Tiran.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Han er egentlig ved at gøre sig klar til at forlade landet, og er lige blevet færdig mere træning i haven ved hans hostel,
da syv iranske efterretningsagender trupper op og anhåller ham.
Og jeg siger så, det der do something wrong, og så kigger han bare rett i und på mig, og så, ligesom direkterer mig, at nu skal jeg have filmet,
så må man, at jeg er totalt onsvag, så må man, at jeg er kriminell.
Og de begynder bare at pakke alt ned i min taske bulta til bulta.
Jeg følger så med en Thedians service, som så vi så i lobbyen, foran mig, der står der, en meget skremt hostel, hvert.
Vi kigger hinanden dybt i øjnene, hun ved godt, hvad der er ved at foregå lige nu, og jeg siger så til hende,
har du set min YouTube-kanal, fordi hun kender godt min navn, hun har tjekket mig ind tidligere på det her hostel her,
og det siger hun så, at det gør hun ikke, hun kender ikke min YouTube-kanal.
Og så når jeg lige at sige, kontakt mig i familie.
Hvor bliver du ført hen, Thomas, da efterretningstjenesten henter dig på det her hostel?
Jamen efter, at jeg fik givet min besked til hende hostelverden, så bliver jeg taget ud af det her hostel og ført ind i en kæmpe SUV,
hvor der er et ordentligt brød i siden af mig, og der kan jeg godt mærke, at jeg skal ikke forsøge på noget som helst.
De kører mig så igennem gaderne i terren, og jeg prøver så at kigge på vejskælde, kig på solen, og prøver ligesom at danne mig et overblik over hjemme, hvor vi på vej hen.
Bler jeg taget hen til et sted, midt ud i ingenting?
Bler jeg kørt til et fængsel? Hvor kører det mig hen?
Men hurtigt så mester jeg overblikket.
Jeg begynder at fokusere på mit ordentligt ret i stedenfør, og jeg kan mærke, at min puls den er høj.
Vi ender så, får han en port.
Person ved siden af mig, han giver mig en maske til at dække øjnene for.
Alivæld, så der er noget i mig, som får mig til at helde hovedet tilbage,
og så kan jeg livet øjnkroen se, at der står
Evan House of Detension.
Og tilfældigvis, så havde jeg læst en artikel, nogle få dage tilbage,
og vi skodt, at nu var jeg på vej ind i det berøgtede politiske fængsel.
Er du bange?
Ideer kommer ind, der tænker jeg ikke rigtig noget.
Jeg tror, mine tanker er tomme ideer ind i fængelet.
Jeg husker kun mit ordentligt ret, og min puls der var høj.
Thomas Kems er havnet i irens berøgtede evinefængsel,
som er kendt for, at huse og henrette regimets politiske fanger.
Faktisk sidder der så mange højt uddannet politiske fanger,
at man i folkemånen kalder det for evine-university.
Som politisk aktiv på den irenske venstre fløj,
bliver forfatteren arresteret og indsat i det berøgtede evinefængsel.
De næste 9 år byder pulsatur, ydmyelse og et halvt års total isolation.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Hans tøj og egen del bliver taget fra ham.
Han bliver bet om at tage en grov fængselstrak på,
og så bliver han placeret i et vendeværelse.
Der sidder der en masse andre fanger i en grov fængselstrak,
og der er bare mange.
Der er virkelig knald på fængsel, kan man sige,
og det går så op for mig, at det nok er en masse demonstranter,
der sidder sammen med mig i det her vendeværelse.
Du bliver så, ligesom de andre i vendeværelse her,
ført ind til din sele.
Hvilke tanker går gennem hovedputter der?
Man har jo hørt meget om fængster, hvordan folk kan være nogle hårde typer,
så jeg vil gerne virke dominant overfor andre.
De skal ikke tro, at de kan gøre mig noget.
Jeg bliver så ført ind i en sele, og er det, at seledøren den åbner.
Ja, men så søger jeg for at tage brødkassen frem, hoved tilbage,
og gør mig ligesom stor og dominant overfor de her andre fanger.
Jeg sætter mig så ned og spørger med det sammen ind til dem.
Jeg skriver, hvem de er, og hvad de har gjort.
Hvem er så de mænd, du sidder i sele med?
Den første fanger siger så, at han er en frisør,
og han har robbet noget ud af en bil.
Derfor sidder han der.
Det sidder der en dyrlig, der var noget med nogle dokumenter,
som ikke lige var i orden.
Der sidder en ung studerende på 18 år, en computer science studerende,
og han havde været en del af demonstrationerne.
Og så sidder der en frihedskæmper, som har tilbrægt over et år ti,
ind i Avin Finksted.
Så det er ikke forbrudder, som I kender det fra fjernsynet.
Det var hele mændige mennesker, som bare var imod styret.
Kan du prøve at beskrive denne her selle, og hvordan den virker?
Ja, men Finkstedselen, den er ca. 14 kvadratmeter.
Der er en vask og et toilett.
Et toilett, jeg fik at vide, der kun skal bruges som en stol.
Du får tre tæpper, et tæppe til at lægge på, et tæpp som hovedpud,
og et tæpp til at dække dig til.
Lugten er ikke ret god end i en selv.
Vi fik kun lov til at gå i bad, to gange om ugen.
Vi fik et rent set tøj, én gange om ugen, hver onsdag.
Så der stinker af svede, og så er der sådan et skarp LED-lys op i loftet.
Og jeg kan huske den første nat, hvor jeg skulle sove i den selv her.
Så spørger jeg, hvordan slukker vi lyset,
og så griner de andre bar af mig, og lægger sig til at sove.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Så der var konstant lys, du kunne ikke slukke lyset.

Der var altid en telefon ude i fjerne, man kunne høre,

og den telefon forestiller mig altid, at det var den danske ambassade, der ringede og spurgte, om de kunne se mig.

På det her tidspunkt har du jo ikke taget med nogen, der er hjemme.

Hvornår får du første gang mulighed for at ringe hjem,

og fortælle, hvad det er der er sket, og hvor du er?

De første mange dage, der er til forhør fra morgen til aften,

og det første jeg spørger om, det var, om jeg kunne ringe hjem til min familie.

Og det får jeg ved, at det kan jeg ikke.

For at få det her opkald her, så går jeg i en sultestrække,

og jeg når så faste i fire timer, hvor jeg kun drikker vand,

indtil at de så giver mig lov til at ringe hjem, og der går fire dage.

Hvem får du så kontakt med hjem?

Jeg ringer så til min far.

Det første jeg siger til ham, det er, at I skal ikke være bekymret.

Jeg har det fint, og så siger min far så, at det er godt nok en trælde situation det her.

Jeg finder så senere ud af, at fordi jeg fortalte hende her hostelverden,

at hun skulle kontakte min familie.

Jamen så visste ambassaden, og så visste min familie fra det et af,

at jeg var i evnenfængselet.

Had jeg ikke sagt det til hende den dag,

jamen så har der gået mange dage før, at min forældre,

før ambassaden, før Danmark visste, hvor jeg var.

I løbet af de første uger i fængselet,

bliver Thomas afhørt hver eneste dag fra tidlig morgen til langt ud på eftermiddagen.

Jeg kan tydeligt huske, mit første forhør,

med min forhøres person, kan man kalde ham, Ali,

og han råber mig bare ind i ansigtet.

Why did you come to Iran? Who paid you? Who are you working for?

What did you do?

Altså han råber mig ind i ansigtet, som om, at jeg er den største kriminelle person nogen siden.

Og der bliver selvfølgelig lidt skræmt.

Det er under de meget tundlange afhøringer,

at Thomas for første gang bliver konfronteret med den optagelse, han lægede ud af vinduet.

På et tidspunkt så siger Ali, hvis dommeren ser denne optagelse,

så får du fem år i fængsel.

Og så kan jeg huske, at jeg venner mig rundt og kigger over skulderen,

og så siger jeg til ham, hvad laver vi så?

Hvis dommeren er lige vel gennem fem år, når han ser det her,

hvorfor har vi så overrødet forhør?

Du får jo hurtigt ligesom en fornemmelse blandt andet på baggrund af de her forhører,

at det ikke bliver et meget kort ophold du får i evne fængselet.

Og derfor begynder du ligesom at opbygge en masse rutiner.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Hvordan er din hverdag i fængselet?

I fængselet der får du et bad, to gange om ugen.

De her brusebad her var kun fem minutter, så jeg søgede for at tage kold brusebad, så min dopamin blev naturligt høj.

Jeg styrket trænet hver anden dag.

Jeg sad og mediterede.

To til tre gange om ugen, der får vi lov til at komme ud i sådan en fængselskår, og den her fængselskår er 10 x 10 meter.

Og så tænkte jeg, at det bliver min løbe arena,

så jeg løber så rundt i cirkler,

hver eneste gang vi får lov til at få friskluft.

Jeg kan huske en gang, der glemmer de her fængselskvakter og tager os tilbage til vores selve, og der når jeg at løbe 439 omgang.

Det er min rekord.

Det er jo også meget godt klart.

Selvom Thomas ikke bliver misshandlet eller tortureret, så går der ikke længe før han er livet valgt for et indblik i, hvorfor fængselet er så frygtet af Iranerne.

Der var en gang, hvor jeg kom tilbage fra et forhør,

og der sidder den 18-årige, ude unge studerende og græder.

De andre fanger, de sidder ved siden af ham og tryster ham.

Dyrlen, han kunne snakke en smule engelsk,

og der siger dyrlen så,

jamen han har lige fået forlænget sin fængselstid med en måned,

og på det tidspunkt, der har den unge studerende siddet i fængselet i halvanden måned.

En måned ekstra, jamen, det var jo ikke så galt igen, tænkte jeg.

Jeg havde jo lige fået at vide, at jeg kan få fem år i fængsel,

så en måned ekstra, jamen, det var ikke så slimt.

Jeg tænker så, hvordan kan jeg tryste ham her?

Jeg får så dyrlen til at oversætte,

og jeg siger så til ham her, den unge studerende.

I mit liv, der har jeg ramt mange glasvæk,

og brækket næsen.

Men så er det bare op igen.

Ven 45 grader,

og så fuld fart, og så rammer du en ny glasvæk.

Og fængselet, jamen, det var bare endnu en glasvæk.

Og jeg kunne lige så mærke på, mens jeg snakket, at Mohammed og han lysner op.

Jeg ser faktisk et smil.

Han griner også lidt.

Og hele stendningen, den venner, alle har det godt, kan man sige.

Dagen efter, der sidder jeg og snakker med dyrlen,

og på tidspunkt, så nævner han så, at Mohammed faktisk slet ikke havde fået fængsel, for at længe sin fængseles tid med en måned.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Mohammed, han har fået dødstom.

Mohammed, han skulle hænges.

Og der kan jeg bare huske, at der bliver jeg enormt vred, og ked af det.

Og så siger jeg til dem, hvorfor sagde jeg ikke det til mig.

Jeg får så lidt information i forvejen i fængselen.

I skal ikke lide over for mig, hvorfor sagde jeg ikke.

Og så kigger dyrten bare på mig og siger, jamen,

hvis vi har sagt det til dig i går, så har du også bedt ked af det.

Og så kan jeg jo godt se, at så havde jeg aldrig kunne give Mohammed denne her pep-talk her.

Hvad tænker du så om den pep-talk, du har givet altså,

om de mange glas væk, som han skal kæmpe sig igennem i løbet af sit lange liv?

Nu er det ikke handlede om en måned, men det handlede om, at han skulle hænges.

Det godt være, at jeg ligesom gav ham noget støtte og gave ham noget håb.

Men hvis han rent faktisk har den der dødstom her, jamen, så er det jo ligegyldigt, at jeg gav pep-talken.

Ved du, hvad der skete med ham?

Den dag, der, ved jeg ikke, hvad der skete med Mohammed.

Og jeg tør næsten ikke søge på det.

Der skal gå 6 måneder før rettagen mod Thomas starter,

og til han for første gang står over for en dummer.

Det er jo også her, under rettagen, at han første gang bliver presenteret for enklærende mod ham.

Og under mit første rettsmøde, derfor er jeg ved at dommeren, at min anklag,

det er, at jeg har udgjort en sikkerhedsrisiko over for styret.

Og jeg har jo ikke oplåttet noget af mine videoer eller billeder,

så jeg står bare til det rettsmøde og argumenterer for min sag.

Men dommeren, han skyder mig ned med alle mine argumenter.

Det er ulovligt at filme for eksempel ud af et lejledeskomplex

med folk, der råber død over diktatoren.

Så jeg havde sådan set brudt loven i Iran.

Men jeg havde jo ikke vist det til nogen.

Så bare det, at du har den der video, optaget,

men ikke har gjort noget med den eller vidt den eller noget andet.

Det er sådan set enklærende nok, altså det er ulovligt.

Ja.

Og hvor lang tid mener de, at du skal afsåne på grund af den video?

Strafferammen lyder på 2-5 år.

Tanken om at afsåne flere år i evindfængslet af en mavepuster.

Men Thomas får en iransk advokat, som er fortrystningsfuld.

Han regner ikke med, at Thomas skal sidde i fængslet i flere år.

Jeg er faktisk overbevist om, at han snart vil være ude.

Så kommer der det her håb igen.

Jeg har prøvet at få at vide, at 6-7 gange løbler min tid i fængslet.

Jamen, du har fri næste uge, eller du har fri næste måned.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Og hver gang har det været en løgn.
Så troede jeg egentlig ikke rigtig på det.
Det skal vise sig, at den iransk advokat får ret.
Efter 7 måneders huvished i fængslet, bliver Thomas pludselig bet om at pakke sine ting.
Og det er meget sært, når jeg har set 100 vise andre fanger at pakke deres ting.
Og pludselig så er det mig, der skal pakke mine ting.
Det var mit navn, de kaldte.
Hej Thomas, Danmarks radio. Velkommen hjem.
Hvis du lige kommer her over Thomas.
Prøv lige at fortælle, hvordan har de sidste 24 timer været for dig.
Jamen ja, det har været op og ned.
Jeg har jo ikke rigtig troet på, at det var rigtigt det her.
Men det er skete, jeg står i Danmark.
Og logikken er tilbage. Hvis jeg skriver på mobil 2 plus 2, så bliver det 4.
Jamen da jeg kom ud af flyet i København, så står min forældre klar ved gaten.
Det er forlosset at komme helt hen til gaten.
Og jeg kan bare huske, at jeg går hen til min forældre.
Og krammer min mor, løfter hende op fra jorden.
Krammer min far og kan bare mærke, hvor lettet de er.
Men det første er, hvor det går op for mig.
Hvor bekymret min familie egentlig har været.
De har haft en kæmpe byrde på sig.
Både min mor, far og søster.
De har været så stærk, for ikke at skulle gøre mig bangen.
Eller for ikke at gøre mig nervøs, mens jeg var i fængslet.
Det er ikke tilfældigt, at Thomas bliver løslet.
En dansk statsborgere, der har været fængslet i 7 måneder i Iran, er blevet løslet.
Sammen med fire andre europæer, er han en del af en storstilet fangeudveksling mellem Belgien og Iran.
Løsletelsen af de europæiske fanger er en del af en fangeudveksling.
Til gengæld for Thomas og de andre europæer, for Iran udleverede en iransk diplomat, som i 2021 blev idømt 20 års fængsel i Belgien for at planlægge tærngræb i Frankrig.
Og jeg har så senere fundet ud af, at der er ingen fysiske torturer for udlænging, for vi bliver brugt til en slags valuta til udveksling.
Andre Iraner i evn fængslet bliver torturerede, så det er lidt et skævt indblik jeg har fået i opholdet i Iran.
Thomas, du rejser rundt her med dit kameræk, i også i nogle af verdens brandpunkter, som Iran jo er.
Hvis man nu skal være diabetoket, du nevner selv, at vestlige fanger er valuta.
Iraniske fanger bliver behandlet noget anderledes.
Kan du forstå, hvis der er nogen, der tænker, at du i denne her situation, og måske os andre, kan ende med at være turist i andres ulykker?
Det kan jeg godt forstå.
Min intention af Iran har aldrig været negativ.

[Transcript] Genstart / Youtuber i fangedragt

Mens jeg var i fængslet, der fulgte jeg mig endnu mere privilegerede, end jeg følte før. Fordi andre fanger, de sagde jo, at når jeg var fri en dag, så kunne jeg bare tage tilbage til Danmark. Til Sikre Danmark.

Men når de iranske fanger, de var fri, så var de stadigvæk i Iran.

Der var en fanger, som sagde, at ja men, ev'en fængslet, det er jo ikke det eneste fængslet. Selve Iran, selve landet, ja men, det er et stort fængslet.

Og det er jo ikke noget, de har valgt.

Det er en skit følelse, når jeg sidder der i fængslet.

At Iranerne, de er så venlig, de er så gæstfri overfor mig.

De undskylder faktisk over, sit oplevelse.

De undskylder over, at jeg sidder der i selven, og jeg er ikke en gæst i deres land.

Du var jo oprindeligt på vej mod Indien, da din store rejse har jo stoppet noget bræt i Iran.

Er du så færdig med at rejse nu eller fortsætter du?

Jeg skal helt sikkert ud og rejse igen.

Nu skal jeg lige...

Jeg skal lige...

Jeg skal helt sikkert ud og rejse igen.

Nu skal jeg lige lande i Danmark både.

Nu har jeg landet fysisk, nu skal jeg også lande mentalt.

Og når jeg er ovn på igen, ja men, så skal jeg ud og rejse med mit kamera.

Og fortælle historie.

Thomas, tak fordi du kom i studiet i dag.

Selv tak.

Her slutter dagens genstart, som er sat sammen med Thomas Tjerrensen, Nikolaj Fulsang, og mig, Anna Ingris.